

50 års driftsøkonomi.

Af P. P. SVEISTRUP^{*)}

Da jeg for et halvtårhundrede siden begyndte at studere økonomi ved Universitetet, var driftsøkonomien som fag endnu næsten ukendt. Når jeg nu står over for afslutningen af min undervisning, forekommer det mig naturligt at standse et øjeblik og se på, hvad der er sket i det forløbne halve århundrede.

Dengang stillede man sig inden for store kredse af erhvervslivet kritisk over for økonomisk teori og dennes forsøg på at få klarhed over økonomiske sammenhænge; dette har vel forbindelse med, at de fleste økonomiske dispositioner dengang blev truffet ud fra de foreliggende aktuelle situationer, og adskillige var først og fremmest interesseret i at nappe en chance.

Nu er forholdene meget forandrede. Man møder ofte inden for erhvervene en levende interesse for at forstå enkelte begivenheder som led i store sammenhænge, og man træffer derfor overalt en levende interesse for at forstå disse sammenhænge, og følgen heraf er en hurtigt voksende interesse for driftsøkonomi. Denne interesse gør sig gældende på mange områder, ikke mindst indenfor den unge generation. Det er et meget opmuntrende tidens tegn, da saglig dygtighed utvivlsomt bliver vort lands bedste aktiv i den vanskelige økonomiske tid, der kommer.

Spørger man om årsagen til denne meget opmuntrende udvikling, så vil jeg gerne pege på to elementer, nemlig dels de statsautoriserede revisorer, dels handelshøjskolernes virksomhed.

Skal man som upartisk iagttager søge at belyse, hvad der er sket, kan man måske samle det i at fremhæve, at den tilfældige chance nu utvivlsomt spiller en mindre rolle end tidligere. Overvejelserne sker på længere sigt og på basis af indgående analyser, både af virksomhedens

^{*)} Lektor, kontorchef, Københavns Universitet.

50 års driftsøkonomi.

Af P. P. SVEISTRUP^{*)}

Da jeg for et halvtårhundrede siden begyndte at studere økonomi ved Universitetet, var driftsøkonomien som fag endnu næsten ukendt. Når jeg nu står over for afslutningen af min undervisning, forekommer det mig naturligt at standse et øjeblik og se på, hvad der er sket i det forløbne halve århundrede.

Dengang stillede man sig inden for store kredse af erhvervslivet kritisk over for økonomisk teori og dennes forsøg på at få klarhed over økonomiske sammenhænge; dette har vel forbindelse med, at de fleste økonomiske dispositioner dengang blev truffet ud fra de foreliggende aktuelle situationer, og adskillige var først og fremmest interesseret i at nappe en chance.

Nu er forholdene meget forandrede. Man møder ofte inden for erhvervene en levende interesse for at forstå enkelte begivenheder som led i store sammenhænge, og man træffer derfor overalt en levende interesse for at forstå disse sammenhænge, og følgen heraf er en hurtigt voksende interesse for driftsøkonomi. Denne interesse gør sig gældende på mange områder, ikke mindst indenfor den unge generation. Det er et meget opmuntrende tidens tegn, da saglig dygtighed utvivlsomt bliver vort lands bedste aktiv i den vanskelige økonomiske tid, der kommer.

Spørger man om årsagen til denne meget opmuntrende udvikling, så vil jeg gerne pege på to elementer, nemlig dels de statsautoriserede revisorer, dels handelshøjskolernes virksomhed.

Skal man som upartisk iagttagere søge at belyse, hvad der er sket, kan man måske samle det i at fremhæve, at den tilfældige chance nu utvivlsomt spiller en mindre rolle end tidligere. Overvejelserne sker på længere sigt og på basis af indgående analyser, både af virksomhedens

^{*)} Lektor, kontorchef, Københavns Universitet.

egne interne forhold og af dens placering på markedet. Det er karakteristisk, at man ikke alene er interesseret i at kende sin egen fortid, men også de fremtidige muligheder.

Hertil kræves en kombinationsevne, som vel enkelte er født med, men som de fleste trænger til at få opøvet og uddybet gennem teoretiske studier, og på dette område har handelshøjskolerne gjort en meget værdifuld og betydelig indsats, som ikke alene har været af direkte betydning for ungdommens dygtiggørelse, men også for den driftsøkonomiske videnskabs videreudvikling.

Det vil efter min opfattelse som berørt være af meget stor værdi, om denne udvikling fortsættes. Det er vel sådan, at den økonomiske videnskab helst skulle kunne udvikles parallelt med den tekniske, hvilket, så vidt jeg kan se, vil være af den største betydning for en harmonisk videreudvikling af vort samfund. Det vil være særlig uheldigt, såfremt de økonomiske videnskaber ikke møder den interesse, de fortjener, fordi økonomi først og fremmest drejer sig om mennesker, og det største problem i den kommende samfundsudvikling vil blive at skabe gode muligheder for, at den kommende generation foruden at blive saglige dygtigheder, også kan blive harmoniske personligheder.

Det er altid en stor tilfredsstillelse for en lærer, der bliver gammel, at se en generation af unge dygtigheder vokse op, når denne er i stand til at føre udviklingen stadig videre, og det er en særlig glæde at se, at der inden for den yngre kreds findes en hel række forskere, der samtidig er tiltalende personligheder.

Det lover godt ikke alene for fagets, men også for vort lands erhvervslivs fremtid.